

Rita Šepetytė

DAIKTAVARDŽIŲ LINKSNIŲ ADVERBIALIZACIJA IR JŲ PATEIKIMAS "LIETUVIŲ KALBOS ŽODYNE"

Adverbializacija, arba prieveiksmėjimas, apibrėžiama kaip "kitų kalbos dalių perėjimas į prieveiksmio kategoriją" (LKM: 204); naujausiuose lietuvių kalbos morfologijos darbuose — kaip "funkcinė prieveiksmių daryba", kai "dėl tam tikrų semantinių ir funkcinių aplinkybių įvairių kalbos dalių formos, žodžių junginiai virsta prieveiksmiais" (Paulauskienė 1994: 380–381). Lietuvių kalbos linksnių prieveiksmėjimą yra išsamiai tyrinėjęs ir aprašęs K. Ulvydas; be to, šis kalbos reiškinyss yra paprastai aptariamas gramatikose. Tokio pobūdžio lingvistiniuose darbuose kalbant apie prieveiksmėjimą vartojami tokie apibūdinimai: "nėra galutinai nutraukęs ryšio su daiktavardžiu", "tarpinė stadija", "arčiausiai priartėja prie prieveiksmių" (Ulvydas 1967: 7, 28, 30, Ulvydas 1959: 80) ir pan.

Rašant "Lietuvių kalbos žodyną": būtina apsispręsti, ar palikti linksniui jo statusą, ar pakelti jį į leksikos vieneto rangą ir laikyti jį prieveiksniu. Žinoma, leksikos skaidymas (grupavimas) į klases (kalbos dalis) yra labai sudėtinga lingvistinė problema. Prieveiksmiai komplikuoja padėtį dar ir tuo, kad jie nėra formaliai apibūdinama leksikos klasė, ji tėra vienijama kategorinės veiksmo aplinkybės reikšmės, tiksliau tariant, to, kad prieveiksmiai charakterizuoja dinaminį (veiksmažodis) arba statinį (būdvardis) daikto požymį. Turint omenyje, kad sustabarėję žodžių junginiai, pvz., *iš karto*, *iš pagrindų*, *iš pradžios* laikomi LKŽ prieveiksmiais, darosi neaišku, kodėl prieveiksniu nelaikomas junginys *į šalį* (beje, LKG — vietos prieveiksmis), semantiškai adekvatus iliatyvui *šalin*, vartojamas tose tarmėse, kur iliatyvo, kaip paradigminio linksnio, nėra. Kalbos dalių skyrimo problemą išsprendžia funkcinė gramatika, kalbos sraute ji iš viso nekyla. Tradicinėse gramatikose (pvz., LKM: 204), kuriose išvardijamos, apibrėžiamos ir iliustruojamos pavyzdžiais kalbos dalys, taip pat nėra didelių sunkumų aptarti prieveiksmėjimą. Sunkumai prasideda įtraukiant žodžius į tokį registrą, koks yra "Lietuvių kalbos žodynas", kur žodžiui reikia duoti morfologinę kalbos dalies pažymą.

Pirmiausia reikėtų apžvelgti adverbializuotų daiktavardžių linksnių pateikimą LKŽ (1), antra, įvertinti jį (2) ir padaryti tam tikras išvadas (3).

1. Kaip jau buvo minėta, žodynininkai, aprašydami kurį nors daiktavardį, labai dažnai susiduria su problema — ar semantiškai atitrūkusį paradigminį linksnį laikyti prieveiksniu ir pateikti jį atskiru žodyno straipsniu, ar "įsprausti" jį į atitinkamo daiktavardžio iliustraciją (kartais, tiesa, atskirai

paiškinant vartojimo specifiką). Patys "komplikuočiausi" linksniai — tai vienasaskaitos galininkas, įnagininkas ir vietininkas, daugiskaitos įnagininkas. Šios problemos buvimas labai aiškiai matyti LKŽ, kuriame vieno ar kito linksnio traktuotė dažnai pareina nuo žodyno rašytojo ar redaktoriaus nuomonės.

Tokią padėtį galima būtų paaiškinti tuo, kad žodynininkai iš esmės neturi kuo remtis, t.y., kad lietuvių kalbos gramatikos tradiciškai tiksliai neapibrėžia, kurie žodžiai yra "tikri"rieveiksmiai, o kurie — tik suprieveiksmėję ar "priartėję prierieveiksmių" vardažodžių linksniai. Pirmojoje lietuvių kalbos gramatikoje tarp vietosrieveiksmių nurodomi *viduj, apačioj* (PG: 506), tarp laiko — *kartais, vakarais, naktimis* (PG: 507); joje taip pat pažymima, kad "kaip graikų vardų naudininkas dažnai įgaunarieveiksmio prigimtį, taip daugelio vardų vienasaskaitos ir daugiskaitos abliatyvai, o ypač įnagio abliatyvai, išvirto įrieveiksmius, pvz.: *pulku ir pulkais, vardu, skyriu, atviromis* ..." (PG: 508). Šiuolaikinės lietuvių kalbos gramatikos kai kurių daiktavardžių linksniams pripažindamosrieveiksmio statusą teigia, kad "tarp vardažodžių irrieveiksmio nuo pat šio kalbos dalies formavimosi pradžios buvo, dabar tebėra (ir, beabejo, ateityje bus) pereinamųjų reišinių — žodžių bei konstrukcijų, kur jau galima įžiūrėti vardažodiškumo ar veiksmožodiškumo silpnėjimą, bet dar negalima konstatuoti visiško suprieveiksmėjimo, pvz.: ... *pulku* (plg. su PG: 508 — R.Š.), *ratu, stulpu* ..., *krašte*, ..., *viduryje* ..., *užpakalyje, apačioje*, ..., *krūvoje*" (LKG: 428). Naujausioje lietuvių kalbos gramatikoje, galima sakyti, dar labiau supainiojamasrieveiksmio skyrimas, joje rašoma, kad "tarp vardažodžių irrieveiksmio nuo pat šios kalbos dalies formavimosi pradžios buvo, yra (ir, beabejo, ateityje bus) pereinamųjų atvejų — konstrukcijų bei žodžių, kur tikrarieveiksmio reikšmė iškyla tik tada, kai nėra jokių pažyminių, pvz.: *iš matymo, iš ryto, ratu, būriu, šonu, žaibu*. Bet kai tik tokios konstrukcijos bei žodžiai pavartojami su pažyminiais, negali būti jokios kalbos apie jųrieveiksmiškumą, pvz.: *iš ankstyvo ryto, dideliu būriu, dešiniuoju šonu*" (DLKG: 411). Tos dvi ilgos citatos pateiktos tam, kad būtų parodyta, kad lietuvių kalbos gramatikose nėra argumentuotas daiktavardžių linksnų skyrimas prierieveiksmių (pvz., kodėl pažyminys panaikina "tikrąrieveiksmio reikšmę"?). Todėl, suprantama, žodyno rašytojai ir redaktoriai dažnai savo nuožiūra įtraukia (arba ne) tam tikrų daiktavardžių linksnus įrieveiksmių klasę.

Pvz., semantiškai iškritusį iš paradigmos vadinamąjį laiko galininką LKŽ sistemiskai pateikia kaip daiktavardžio iliustraciją, pvz., LKG laikomas laikorieveiksmiu *dieną* (LKG: 458), LKŽ pateiktas daiktavardžio *diena* straipsnyje kaip paprasta iliustracija (*Kam lengva dieną, kam naktį, o kam niekados Žr*). *Kartą* taip pat nėra pateiktas LKŽ atskiru straipsniu, o analogiškas *sykį*, LKG minimas tarp laikorieveiksmių (LKG: 455), LKŽ pateikiamas irgi atskiru straipsniu su pažyma adv. *Apačioje*, kaiprieveiksmis, LKŽ nėra išskiriamas, *šaly* (ir *šalyje*) pateikiamas kaiprieveiksmis (matyt, šitai bus padaryta ir *viduje, viduryje, viršuje*). Peržiūrėjus LKŽ išėjusius toms matyti, kad naujausiuose jo tomuose linkstama nuosekliau atskirti semantiškai "iškritusius iš paradigmos" linksnus, pateikti juos atskirais staripsniais kaip

prieveiksmius. Tačiau didelio nuoseklumo ir juose nėra. Paprastai išskiriamieji linksniai, kurie reiškia laiką arba vietą, pvz.: *pavakare* adv. "prieš vakarą" (greta straipsnis *pavakare* sf. 1. "laikas apie vakarą, prieš temstant"); *pavakariais* adv. "apie vakarą, prieš vakarą"; *pagiriomis* "pagiriojant"; *šalyje* "netoli, greta"; *šalimis* "iš šalių, iš šonų"; *kairėn* "į kairę pusę"; *kartais* "kai kada, kada ne kada"; *prieblanda* "temstant"; *prieblandžiu* "t.p."; *priebrekšmiu, priebrekšmiai* "apybrekšmiai, temstant"; *priekin* "tolyn judėjimo kryptimi, į priekį"; *priešryčiu* "prieš pat rytą"; *šonais* "greta"; *šonan* "į šalį, tolyn"; *tamsėje* "vakaro ar nakties būvyje, sutemus"; *tarpais* 1 "vietomis daiktais, ruožais, kai kur" ir *tarpais* 2 "kartais, retkarčiais, kai kada"; *daiktais* "vietomis"; *amžiais* 1 "visą laiką, labai ilgai" *oran* 1 "laukan"; *lauke* "lauko pusėje" ir t.t. Išskirtas kaip prieveiksmis ir vienas kitas būdo reikšmę turintis linksnis, pvz.: *drauge* 1 "viename būryje, kartu, ne atskirai"; *mainais* "keičiantis, mainant"; *skyrūm* "atskirai"; *choru* "visi kartu, sutartinai"; *balsu* "balsiai, balsomis"; *raštu* "raštiškai"; *šuoliais* "šokuojant šūkiais, pašokomis, galvotrūkiais"; *risčia* "greitu, tankiu žingsniu (bėgti, joti, važiuoti)" ir t.t.

2.1. Įvertinant adverbializuotų daiktavardžių linksnų pateikimą LKŽ pirmiausia reikia pabrėžti neatitikimą tarp šio žodyno ir LKG. Didžiulis neatitikimas tarp LKG ir LKŽ 1–8 tomų gali būti paaiškintas tuo, kad LKG, leidžiant šiuos žodyno tomus, dar nebuvo išspausdinta (1971). Nuo 9-ojo LKŽ tomo šis neatitikimas mažėja, tačiau vis dėlto išlieka. Pvz., LKŽ neiškeltos kaip atskiros lekšemos, minimos LKG kaip prieveiksmiai (*pagrioviais, patakiais* – LKG: 443, *senybėj, senybėse* – LKG: 455, *pradžioje* – LKG: 456, *popiečiu, prievakarėj* – LKG: 458, *prieblandėlėj, prietemėlėj, prietemėliais, prietemėlytėj* – LKG: 459, *šešiose* – LKG: 436) arba kaip pereinamieji atvejai¹ (*paavižiais, pabaliais, padebesiais, padirviais, pakluonėm, pakampėm* ir t.t.).

2.2. Nekvestionuojant "Lietuvių kalbos gramatikos" prieveiksmių skyrimo atžvilgiu, neatitikimas tarp jos ir žodyno yra truputį šokiruojantis. Tačiau jeigu žodynininkai kritiškai vertina LKG duomenis, norėtusi matyti tikslesnius adverbializuotų linksnų skyrimo LKŽ kriterijus. Norėtusi, kad būtų išlaikyta tam tikra sistema. Būtent jos LKŽ ir šiuo atžvilgiu trūksta.

2.3. Galima daryti prielaidą, kad LKŽ remiasi leksikografinė tradicija. Pavyzdžiui, F. W. Haacko žodyne (Haack 1730) kaip prieveiksmiai išskirti: *drauge* adv., *iš vidaus, iš viršaus, lauke* adv. loci, *laukan* adv. loci, *priešais* (be pažymos), *rytmečiais* adv. temp., *rytą metą* adv. temp., *šalin* adv. loc., *vakarais* adv. temp., *vargu* adv. dubit., Pil. Ruigio žodyne (Ruhig 1747), be šių, dar iškelti: *apačioj* adv., *kartais* (be pažymos), *čėsu* adv., *rytmetųj* adv. LKŽ nepateikti kaip atskiros lekšemos tik *apačioj, rytmečiais* ir *rytmetųj* (turiu omeny išspausdintus tomus). G. H. F. Nesselmanno žodyne (Nesselmann 1851) atskirais straipsniais išskirti *laukan, priešais* (be pažymos), *čėsu,*

¹ LKG tarp pereinamųjų daugiskaitos įnagininko formų minima ir *pabobiais*, nors tai nėra linksnio forma, – iš viso nėra daiktavardžio **pabobys* paradigmos.

drauge, greta, lauke (orig. *laukia*), *šalia, šalimis, šalin* su pažyma adv., *lauke* su pažyma adv. ir paaiškinimu "eig. locat. von laukas"; formos *apačioj, kartais, risčia, rytmečiais, šuoliais, tarpais, prysokiais* atitinkamų daiktavardžių straipsniuose; junginiai *iš vidaus, iš viršaus, iš pradžios* taip pat atitinkamų daiktavardžių straipsniuose. Žodyne, kuris LKŽ žymimas santrumpa NdŽ, kaiprieveiksmiai išskirti *drauge, greta, laukan, oran; priešais, šalia, šaly, šalim, šalimis, šalin, šoriais, tarpais, iškarto, išpradžios* (originalo rašyba – R.Š.); *truputį* – atskirtas kaip daiktavardžio *truputis* 2 reikšmė. LKŽ pateiktos kaiprieveiksmiai formos *kruopą, kuliais, šuoliais, choru, laiku, mainais, metu, nakčia, paryčiais, pavakare, risčia, raštu, šonais*, NdŽ tėra atitinkamų daiktavardžių iliustraciniai pavyzdžiai. Taigi tvirtinti, kad LKŽ laikomasi leksikografinės tradicijos, nebūtų tikslu. Beje, dabartinės kalbos žodyno leidimuose (DŽ¹, DŽ²), kuris, kaip atrodo, grindžiamas LKŽ ir jo kartoteka, tradicija taip pat neišlaikyta: neiškelti adv. *choru, balsu* (nurodoma tikrieveiksmiška vienaskaitos įnagininko reikšmė), *laiku* (išskirtas DŽ²), *iš karto, iš pradžios, paryčiais, pavakare, raštu* ir t.t.

2.4. Taigi LKŽ, galima sakyti, plėtojama leksikografinė tradicija, t.y. vis daugiau, palyginti su ankstesniais lietuvių kalbos žodynais, linksnių formų įtraukiama į žodžių –rieveiksmių klasę. Tačiau į akis krinta sistemos neišlaikymas – neaišku, kodėl vienu daiktavardžių linksniai laikomirieveiksmiais, o kitų – semantiškai analogiškų – ne. Pailiustruosiu tai keletu pavyzdžių. Forma *pašalyje* iškelta kaiprieveiksmis reikšmė "greta, šalia", *nuošalyje* pateikiama kaip daiktavardžio *nuošalis* adverbializuota reikšmė 2.; *priešakyje* ir *priekyje* nėra iškelti atskirais straipsniais, bet kažkodėl iškelta forma *prieky* (nors laiko reikšmė būdinga ir daiktavardžiui *priekis*). Iškelta forma *priekin*, tačiau neiškelta analogiška *priešakin* ("Jis žengia priešakin"). Iškeltasrieveiksmis *daiktais* ("Upė daiktais išdžiūvusi K"), matyt, taip bus pasielgta ir su *vietomis*, tačiau analogiškas *plotais* ("Rugiai plotais išplikę K") nėra išskiriamas.rieveiksmis (LKŽ duomenimis) *šuorais* aiškinamas: "tarpais, gūšiais" ir "ruožais, dryžiais", tačiau nei *gūšiais*, nei *ruožais* nelaikomirieveiksmiais. *Nuorudeniu* "rudens pradžioje, rudeniop" iškeltas – *apyrudeniu* (Apyrudeniu numirė Grž) – daiktavardžio straipsnyje, *aptemiais* – adv., *apytamsiais* – sm. ir t.t.

2.5. Reikia pažymėti, kad LKŽ kaiprieveiksmiai dažniausiai traktuojami laiko ir vietos reikšmę turintys linksniai, matyt, manoma, kad jie greičiausiai iškrinta iš paradigmos. Būdo reikšmę turintys linksniai (vienaskaitos ir daugiskaitos įnagininkas) šiuo atžvilgiu yra gerokai "nuskriausti". Nuosekliai išskiriami tik judėjimo būdą reiškiantys žodžiai – *risčia, šuoliais*, matyt, bus iškeltas ir *žingine*. Kiti būdo aplinkybės reikšmę turintys daiktavardžių linksniai (išskyrus keletą – *choru, balsu, mainais* ir pan.) nėra pateikiami straipsniais – tai formos *ratu* (plg. Paulauskienė 1994: 378), *būriu, apskritimu, srove, jėga, lašais, vamzdžiu, tūta, glėbiais, gniūžulais* ir t.t. Nelinkstama išskirti ir kiekio reikšmę turintį galininko linksnį (išskyrus *kruopą*), t.y. formas *kąsnį, krūvą, kupetą* ir t.t.

2.6. Kaip matyti iš LKŽ, žodynininkams problemų kelia deminutyvinių

daiktavardžių, kurie paprastai pateikiami pamatinio žodžio straipsnyje, iliustracijoje, skyrimas prierieveiksmių. Pavyzdžiui, adv. *kruopg* iliustruojamas dariniais *kruopelę*, *kruopelytę*. Paskesniuose žodyno tomuose, pripažįstant, kad priesagos *-elis*, *-ė*, *-ytis*, *-ė* ir pan. yra, šiaip ar taip, daiktavardžių darybos formantai, deminutyvinių darinių linksnų formos, traktuojamos kaip prieveiksmai, pateikiamos atskirais straipsniais, pvz.: adv. *risčia* ir *ristele*, *ristute*, adv. *šuoliais*, *šuoliu* ir *šuoletiais*, *šuoletiu* (bet nėra *šuoliukais*), adv. *tarpais* ir *tarpeliais*, *tarpučiais*, *tarpukais*. Bet ir ši sistema neišlaikoma iki galo, pvz., *šalele* pateikiama *šalis* straipsnyje.

3.0. Apžvelgus kai kuriuos daiktavardžių linksnų adverbializacijos pateikimo LKŽ ypatumus, norėtųsi padaryti tam tikras išvadas.

3.1. Pirmiausia, LKŽ rašomas, neturint aiškių kriterijų (arba jų laikantis nenuosekliai), kurių žodžių kuriuos linksnus traktuoti kaip prieveiksnius, kada linksnis yra semantiškai izoliuotas (Ulvydas 1967: 7) ir kada jo galūnė "praranda linksnio rodytojo funkciją" (Ulvydas 1959: 84).

Tai, kad vienas daiktavardžio linksnis eina sakinio veiksniu, kitas – papildiniu, trečias – aplinkybe, dar nereiškia, kad vienas iš jų yra semantiškai izoliuotas (*diena prašvito; aš mėgstu dieną, nekenčiu nakties; dieną dirbu*). Laiko semą turinčių daiktavardžių vietininkas, įnagininkas ir galininkas gali turėti laiko aplinkybės reikšmę, vietos semą – vietos aplinkybės, būdo ir kiekio semą – būdo aplinkybės. Tai yra paradigminės linksnų reikšmės; gramatikose juk nurodomas laiko galininkas (Jablonskis 1928: 73–74; LKG I: 197), laiko įnagininkas (Jablonskis 1928: 81–83 – iliustracija: *nakčia, protarpiais, gaidgyse* etc.; LKG I: 201 – iliustracija *kartais* (sic!)), kelio (vietos) įnagininkas (Jablonskis 1928: 79–81 – iliustracija: *tarpais, daiktais, ruožtais* ir t.t.; LKG I: 203), būdo įnagininkas (Jablonskis 1928: 86–88 – iliustracija: *balsu, šuoliais, kūliais*; LKG I: 203–204), laiko inesyvas, laiko iliatyvas (LKG I: 206, 208). Vartojimas tokių formų be pažyminių (tai nurodoma kaip vienas iš pagrindinių "suprieveiksmėjimo" rodiklių (Ulvydas 1963: 8; LKM: 204; DLKG: 411), mano nuomone, nėra pakankamas argumentas laikyti jas prieveiksmais, priešingai, galėjimas vartoti jas su pažyminiais ir rodo, kad tai tėra linksnis, o ne leksema. Pavyzdžiui, junginys *didokais šuoliais* LKŽ pateiktas daiktavardžio *šuo* straipsnyje, o *šuoliais* iškeltas kaip atskiras prieveiksmis; *tarpučiais* iškeltas kaip prieveiksmis (Tarpučiais geriau, kai negeria Jrb), o analogišką reikšmę (laiko) turintis junginys – (Tokiais tarpučiais užaina lyt Jrb) – kaip daiktavardžio *tarpas* reikšmės iliustracija. Matyt, tai tėra žodyno struktūros komplikavimas. Tie prieveiksmai, kurie formaliai yra tik linksnų formos, paprastai negali turėti jokių pažyminių, pvz.: *retkarčiais, priešokiais* (daiktavardis *priešokis*, matyt, tėra atgalinė daryba), *pašokomis* ir pan. Kiekį reiškiančių galininkų, tokių kaip *truputį, kruopą, kąsnelį, valandėlę* ir pan., priklausymą linksniavimo paradigmam rodo ir tai, kad vartojami su neiginiu jie virsta kilmininkais (*palauk truputį, nelauksiu nė trupučio*), t.y. elgiasi kaip normalūs paradigminiai linksniai.

3.2. Pažymą adv. reikėtų dėti tik gerai apsvarsčius, ar tikrai linksnis yra iškritęs iš paradigmos, ar jo dar negalima "pritempti" prie kitų daiktavardžio

linksnių. Kaip lietuvių kalbos vartotoja, žodžio *kartais*² ieškočiau daiktavardžio *kartas* straipsnyje (abu juos sieja laiko reikšmė), o žodžio *kartu* – kitoje žodyno vietoje. *Jie sustojo greta (gretomis)* – būdo (*greta* – daiktų išdėstymo būdas, panašiai būtų *sustojo eile, eilėmis, eina vorele* ir pan.) reikšmė; šiais junginiais galėtų būti iliustruotas daiktavardis *greta*. *Greta* sakinyje *Aš atsisėdau, o ji atsistojo greta* būtų prieveiksmis (vietos reikšmė).

3.3. Daugumą adverbializacijos pateikimo nelygumų vis dėlto reikėtų pateisinti tuo, kad šiuo atžvilgiu nėra teorinio pamato – gramatikose nepakanamai argumentuotas daiktavardžio linksnių "sustabarėjimas ir suprieveiksmėjimas".

LITERATŪRA

- DLKG – *Dabartinės lietuvių kalbos gramatika*, Vilnius, 1994.
 DŽ¹ – *Dabartinės lietuvių kalbos žodynas*, Vilnius, 1972.
 DŽ² – *Dabartinės lietuvių kalbos žodynas*, Vilnius, 1993.
 Haack F. W. 1730 – *Vocabularium Litthuanico-Germanicum et Germanico-Litthuanicum*, Halle.
 Jablonskis J. 1928: Rygiškių Jono. *Linksniai ir prielinksniai*, Kaunas.
 LKG – *Lietuvių kalbos gramatika 2, Morfologija*, Vilnius, 1971.
 LKGI – *Lietuvių kalbos gramatika 1, Fonetika ir morfologija*, Vilnius, 1965.
 LKM – Jakaitienė E., Laigonaitė A., Paulauskienė A. *Lietuvių kalbos morfologija*, Vilnius, 1976.
 LKŽ – *Lietuvių kalbos žodynas* 3–15, Vilnius, 1956 – 1991; II leid. 1–2, 1968–1969.
 NdŽ – *Lietuvių rašomosios kalbos žodynas. Lietuviškai-vokiška dalis* 1–5. Sudarė H. Niedermnas, A. Sennas, F. Brenderis, A. Salys, Heidelberg, 1932–1968.
 Neselmann G. H. F. 1851 – *Wörterbuch der Littauischen Sprache*, Königsberg.
 Paulauskienė A. 1994: *Lietuvių kalbos morfologija*, Vilnius.
 PG – *Pirmoji lietuvių kalbos gramatika*, Vilnius, 1957.
 Ruhig P. 1747 – *Littauisch-Deutsches und Deutsch-Littauisches Lexicon...*, Königsberg.
 Ulvydas K. 1959: Dėl vienaskaitos galininko prieveiksmėjimo dabartinėje lietuvių kalboje. – *Lietuvių kalbotyros klausimai* 2, 75–89.
 Ulvydas K. 1967: Vienaskaitos vietininkų prieveiksmėjimo klausimu. – *Lietuvių kalbotyros klausimai* 9, 6–42.

ADVERBIALIZATION OF SOME SUBSTANTIVAL FORMS AND THEIR PRESENTATION IN THE DICTIONARY OF THE LITHUANIAN LANGUAGE

Summary

The article deals with the lexicographical problem of adverbialization. The author presumes that only those substantival forms which cannot be related to declensional paradigm of corresponding substantive, must be given separate entries in the dictionary as adverbs. The possibility of having attributes (*bėgo šuoliais* – *bėgo dideliais šuoliais*) and the usual transformation that takes place in negative sentences (*davė truputį* – *nedavė nė trupučio*) show that spoken forms belong to the class of nouns and not to the one of adverbs.

² Beje, J. Jablonskis šį žodį pateikia kaip laiko įnagininko iliustraciją: *Kartais ir vilkai moka pasirodyti meilūs* (Jablonskis 1928: 81).